

PŘÍLOHA č. III

BEZPEČNOST

Následující text je vyňat z Přílohy H (Doporučení pro dohled nad tratí a záchranné služby) Mezinárodních sportovních řádů FIA jako návod pro pořadatele rally. Kompletní text lze najít v Příloze H MSŘ.

Pořadatelé podniku jsou povinni se řídit tímto předpisem. Praktické provedení je popsáno v Bezpečnostním manuálu, vydaným FAS AČR v roce 2017.

ČLÁNEK 5 PŘÍLOHY H: RALLY (1. KATEGORIE)

OBSAH

5.1 OBECNĚ

5.2 BEZPEČNOSTNÍ PLÁN A ADMINISTRATIVNÍ POSTUPY

5.3 POPIS OPATŘENÍ LÉKAŘSKÉ A ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

5.4 BEZPEČNOST VEŘEJNOSTI

5.5 BEZPEČNOST SOUTĚŽNÍCH POSÁDEK

5.6 OHLÁŠENÍ NEHODY

5.1 OBECNĚ

Následující doporučení by se měla dodržet, ale nemusí být obsažena ve zvláštních ustanoveních. Každý pořadatel podniku může zavést další opatření pro zlepšení bezpečnosti veřejnosti a soutěžních posádek. Ředitel rally a předseda organizačního výboru je odpovědný za aplikaci těchto doporučení.

Pro mistrovství FIA může být také jmenován bezpečnostní a/nebo lékařský delegát FIA. Pro MČR, RSS, volné podniky a rally exhibice platí ustanovení NSŘ a SPR.

5.2 BEZPEČNOSTNÍ PLÁN A ADMINISTRATIVNÍ POSTUPY

Bezpečnostní plán a OPŘ RZ musí být vypracován dle osnovy v Bezpečnostním manuálu

Návrh bezpečnostního plánu musí být předložen k posouzení bezpečnostnímu delegátovi nejpozději 41. den před začátkem rally. Při pozdním dodání nemusí být rally povolena!

Bezpečnostní delegát provede 1 měsíc před startem podniku prohlídku RZ, která bude sloužit k dopracování bezpečnostního plánu. Bez odsouhlasení bezpečnostního delegáta nebude pořadateli vydán souhlas k pořádání podniku.

5.2.1 Bezpečnostní plán musí být vypracován s tímto obsahem:

- Umístění stálého centra rally (vedení rally) a *dispečinku*
- Jména odpovědných činníků:
 - ředitel rally
 - zástupci ředitele rally
 - hlavní lékař (pro rally MS musí být v souladu s Dodatkem 2 schválen FIA) a jeho *zástupce*
 - hlavní činník pro bezpečnost
 - vedoucí bezpečnosti každé RZ
 - *traťoví komisaři a pořadatelé*
 - *pořadatelé adepti*
- Adresy a telefonní čísla jednotlivých bezpečnostních služeb:
 - policie
 - nemocnice

- rychlá zdravotní pomoc
- požární služba
- odtahová služba
- červený kříž (nebo odpovídající náhrada)
- Popis celé trati rally s rozčleněním na spojovací úseky.
- *Organizační a provozní řád každé rychlostní zkoušky* s uvedením všech klíčových činovníků, záchranných služeb pro danou RZ, telefonních čísel atd. a s podrobnou mapou RZ (měřítko 1:50.000) včetně vyznačení všech bezpečnostních zařízení (radiobodů a vnitřních bezpečnostních bodů), stanovišť traťových komisařů a evakuačních i alternativních tras.
- Pořadatelé a ředitel rally by měli pro každou rychlostní zkoušku zajistit alternativní trať, která se použije v případě jejího zrušení.

5.2.2 Bezpečnostní plán speciálně řeší problematiku v každé z následujících oblastí:

- bezpečnost veřejnosti
- bezpečnost soutěžních posádek
- bezpečnost činovníků rally

a zahrnuje:

- detailní umístění záchranných služeb
- instrukce pro zásah
- evakuační trasy
- nemocnice, které byly kontaktovány, a které by se použily v případě nouzového stavu.

5.2.3 V každém případě by se měly kontaktovat místní autority, nebo nějaké soukromé organizace, aby sestavily záchranný plán, který se použije v případě velké nehody nebo nehod, které nemůže pojmout lékařská služba v místě.

Vybrané nemocnice nutno kontaktovat písemně nejméně 15 dnů před konáním rally s požadavkem na pohotovost záchranných služeb.

5.2.4 Hlavní činovník pro bezpečnost

Jeho povinnosti a činnost je popsána v předpisech rally. Je členem organizačního výboru a podílí se na přípravě bezpečnostního plánu.

V průběhu rally je v trvalém spojení s ředitelstvím, hlavním lékařem a se startem každé rychlostní zkoušky (telefonem nebo rádiem).

Je zodpovědný za používání a plnění bezpečnostního plánu.

V dalším platí ustanovení NSŘ.

5.2.5 Vedoucí bezpečnosti na RZ

Každá rychlostní zkouška bude mít vlastního činovníka pro bezpečnost, který bude pomáhat hlavnímu činovníkovi pro bezpečnost.

Vedoucí bezpečnosti RZ musí zajistit zkontrolování své RZ před průjezdem vozidla "0" a potvrdit, že odpovídá *OPŘ RZ* a bezpečnostnímu plánu.

5.2.6 Činovníci rally a traťoví komisaři

Pořadatelé by měli zajistit, aby činovníci rally nebyli vystaveni nebezpečí při plnění svých povinností.

Pořadatel odpovídá za to, aby byli činovníci v tomto ohledu řádně proškoleni.

Personál by měl používat označené vesty. Doporučené barvy jsou:

Pořadatelé:	oranžová
Vedoucí bezpečnosti RZ:	oranžová s bílým pruhem a textem
Vedoucí stanoviště:	modrá s bílým pruhem a textem
Média:	<i>žlutá se znakem AČR</i>
Vedoucí RZ:	červená s textem
Styk se soutěžícími:	červená bunda nebo červená vesta
Lékař:	bílá

Traťový komisař radiobodu žlutá s modrým znakem
Technický komisař: černá

5.3 POPIS OPATŘENÍ LÉKAŘSKÉ A ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

5.3.1 Obecně

Přítomné záchranné služby by měly splňovat předpisy, obsažené v této kapitole. Musí také splňovat zákonné požadavky, platné v dané zemi. Tyto předpisy platí pro všechny mezinárodní rally. Neplatí pro soukromé testy.

Při jakékoliv mezinárodní rally má FIA pravomoc kontrolovat organizaci lékařských služeb.

Na konci této Přílohy jsou uvedeny technické lékařské informace a důležité praktické instrukce.

Požadavky na zdravotnické zabezpečení upřesňuje příloha 7 Ročenky FAS AČR. V případě pochybností kontaktujte předsedu Lékařské komise FAS AČR.

5.3.2 Personál

Na dispečinku rally:

- **Zástupce ASR na rally**

- **Hlavní lékař nebo jeho zástupce:**

Oba musí schválit ASN a oba musí podléhat řediteli rally. Jejich jména musí být uvedena ve Zvláštních ustanoveních.

Hlavní lékař je odpovědný za zajištění, vybavení, činnost a průběh záchranných služeb a evakuace. Proto veškerý lékařský a ostatní zdravotnický personál, včetně osob přímo nebo nepřímo určených ASN, spadá pod jeho rozhodnutí.

Během konání podniku zůstává hlavní lékař na dispečinku, aby se zjednodušil dialog a spolupráce s ředitelem rally v případě nehody. Může jej dočasně nahradit zástupce, jehož jméno musí být uvedeno v ZU. Ve všech případech s ním musí být umožněn kontakt. Pořadatelé jsou povinni mu poskytnout veškerý materiál a administrativní prostředky pro výkon jeho povinností.

Před rally:

Hlavní lékař je odpovědný za zdravotnickou část bezpečnostního plánu nebo samostatný zdravotnický plán společně s ředitelem sportovního podniku a hlavním činovníkem pro bezpečnost. Hlavní lékař s bezpečnostním činovníkem a/nebo ředitelem rally musí projet všechny RZ a na místě určit stanoviště jednotlivých složek záchranného systému a jejich rozložení (vzdálenost) nejen na startu, ale hlavně na vložených stanovištích tak, aby byly splněny všechny podmínky řádů.

Musí provést kontrolu kvality a použitelnosti vybavení všech složek zdravotního zabezpečení, včetně výbavy a stavu sanitních vozů a zdravotnických vrtulníků a expirace léčiv.

Je zodpovědný za výběr nemocnic, odpovídajících kapacitou a rozsahem poskytované péče, přičemž jezdci a spolujezdci by měli být směřováni do jedné nebo dvou z nich.

Pro tyto nemocnice mohou být udělena schválení FIA, která mohou být v budoucnu vztažena na národní, regionální a FIA rally.

Během rally:

Každý večer musí osobně (nebo jím pověřený lékař) vyšetřit všechny jezdce a spolujezdce, kteří byli účastníky nehody (i bez zranění) a chtějí další den pokračovat v závodě a rozhodnout, zda jsou zdravotně způsobilí v závodě pokračovat (stejně jako technický delegát dělá to samé pro auta, aby mohla opět znovu startovat).

Po rally:

Pro podniky FIA: během dvou týdnů následujících po rally, musí hlavní lékař zaslat na FIA, k rukám lékařského delegáta a lékařské komise, zprávu o všech lékařských

zásazích pro jezdce, činovníky a diváky. Tato zpráva musí vysvětlit okolnosti události nebo nehody, časový sled zásahu, počáteční zdravotní stav, lékařské ošetření a další léčbu.

Pro lékařská zásahová vozidla (MIV) a resuscitační jednotky:

- **Lékaři** se zkušenostmi s resuscitací a přednemocniční péčí o traumatizované pacienty.
- **Zdravotníci**, kteří jsou zblhlí v kardiovaskulární a respirační resuscitaci i praxe s intubací je podložena oficiální diplomem uděleným v zemi, ve které praktikují (mohou nahradit lékaře pouze v mezibodech na tratích RZ a pod podmínkou, že každý zraněný bude před jeho dopravou do nemocnice prohlédnut lékařem zblhlým v resuscitaci); *V České republice používáme lékaře.*
- **Řidiči**, kteří mohou být členy těchto týmů; a v případě potřeby
- **Záchranný personál** vyškolený ve vyprošťování zraněných z havarovaných vozidel;

5.3.3 Zásahová vozidla

Jejich úkolem je dovézt na místo nehody:

- jednak příslušný záchranný tým
- jednak potřebné technické vybavení.

Doporučují se dvě řešení:

- 1) Dvě samostatná vozidla, jedno pro „lékařský“ tým, jedno pro „technický tým“.

Lékařské zásahové vozidlo přepravující:

- lékařský tým dle článku 5.3.2
- lékařské vybavení jak uvádí dodatek 3.

Technické zásahové vozidlo přepravující:

- technický tým vyškolen v metodách a postupech pro vyproštění zraněného s vybavením v souladu s dodatkem 3
- dva 4 kg hasicí přístroje se zaškoleným operátorem
- vhodné komunikační vybavení pro udržení kontaktu s vedením rally
- výstražnou sirénu
- vhodné označení
- sadu základního vybavení pro rychlou pomoc, kterou určí hlavní lékař ve spolupráci s hlavním technickým komisařem na základě dodatků 7 (Vyprošťování) a 3 (Rychlá pomoc)

- 2) Kombinované vozidlo, obsahující jak „technickou“, tak „lékařskou“ pomoc.

Toto vozidlo bude obsahovat:

- veškeré vybavení potřebné pro technický zásah
- lékařský personál (alespoň 3 lidi vyškolení ve vyprošťování a manipulaci s technickým vybavením) a vybavení pro rychlý lékařský zásah

Alespoň jedno z výše uvedených vozidel musí být vybaveno nosítky. Tato vozidla musí být vhodná pro jízdu v terénu a musí být schopná se rychle pohybovat na trati RZ.

Počet vozidel se určí podle povahy, délky a obtížnosti trati dané RZ.

U zásahových vozů je doporučován ochranným rám a všichni členové tohoto týmu by měli také používat přilbu.

Ve všech případech by měl na místo nehody jako první přijet resuscitační doktor, který má své stanoviště na startu RZ (nebo zdravotník vyškolený v resuscitaci, který je v mezibodech na trati RZ). *Na MČR v rally, RSS, volných podnikách a rallyexhibicích je pořadatel povinen použít jako technické zásahové vozidlo Záchranný systém ASR na všech stanovištích START a bezpečnostních bodech.*

5.3.4 Sanitka vybavená pro resuscitaci

Sanitní vůz, vybavený v souladu s vyhláškou 296/2012 Sb. – vozidlo rychlé lékařské pomoci, vybavená pro zajištění základních životních funkcí - neurologických, dýchacích a oběhových. Posádku tvoří řidič, lékař se specializovanou způsobilostí v některém ze základních oborů, nejlépe chirurgických oborů, ARO nebo UM, ideálně se zkušenostmi ze ZZS, zdravotnický záchranář s registrací pro práci bez odborného dohledu a řidič ZZS, ideálně řidič/záchranář.

5.3.5 Záchranná / resuscitační jednotka (povinně pro WRC, doporučeno pro ostatní)

Dočasně nebo trvale sestavená resuscitační jednotka určená pro použití v servisním parkovišti a vybavená v souladu s Dodatkem 4; dvě lůžka jsou nutná a dostačující. Měla by sloužit jak pro ošetření pacientů s lehčím zraněním, tak i pacientů, kteří vyžadují intenzivní péči. Ke každé takové jednotce by měl být přiřazen jeden lékař kvalifikovaný v resuscitaci.

5.3.6 Sanitka pro převoz

Standardně vybavená sanitka vyhovující předpisům dané země je určená pro přepravu zraněných s lékařem nebo bez něj. Jestliže stav převáženého zraněného vyžaduje resuscitaci, je přítomnost lékaře s kvalifikací resuscitace povinná.

5.3.7 Vrtulník s lékařským vybavením (povinně pro WRC)

Pokud je provozován, musí splňovat požadavky orgánů pro letectví v dané zemi.

V případě použití musí být vybaven pro zásah v hornatém terénu a v každém případě musí mít na palubě lékaře, kvalifikovaného v resuscitaci.

Měl by být vyhrazen jen pro zásah při nehodě na trati RZ nebo na přejezdech.

Pořadatelé rally by si měli prostudovat pokyny FIA: „Organizace vrtulníků pro letovou bezpečnost“ a článek 5.5.3 d) níže.

5.3.8 Komunikační prostředky

Hlavní lékař musí být schopný komunikovat se všemi členy svého týmu, buď obecnou radiovou sítí, nebo k tomu účelu vyhrazeným kanálem radiové sítě. *Pro MČR v rally, RSS, volné podniky a rally exhibice stačí mobilní telefon.*

5.4 BEZPEČNOST VEŘEJNOSTI

Hlavní prioritou bezpečnostního plánu je zajištění bezpečnosti okolní veřejnosti včetně diváků.

S možnou výjimkou bodu 5.4.1 by se měla pro všechny mezinárodní rally 1. kategorie použít následující, ne zcela vyčerpávající, opatření.

5.4.1 Výchovný film (doporučen pro všechny rally)

- trvání 30 sekund
- s komentářem jednoho nebo více předních jezdců v jazyce země, kde se rally koná.
- neměly by se ukazovat žádné vážné nehody.
- měl by být vysílán několikrát.

5.4.2 Kontrola diváků

- a) Pro varování diváků by se měla přijmout opatření popsaná v článku 5.4.5 a tam, kde je to nutné, zajistit, aby se na nebezpečných místech nevyskytovali žádní diváci.
- b) Všechna nebezpečná místa by měla být v bezpečnostním plánu (*OPŘ RZ*) vyznačena. Pořadatelé za pomoci veřejných pořádkových služeb *pořadatelů* musí tam, kde to je nutné, označit a vymezit nebezpečné zóny v souladu s bezpečnostním plánem, a to v dostatečném předstihu před příchodem veřejnosti.
- c) Ředitel rally by měl vzít v úvahu doporučení hlavního činníka odpovědného za bezpečnost, *bezpečnostního delegáta FAS AČR, posádek OBK vozidel*, jakož i posádek vozů označených nulou (a bezpečnostního a lékařského delegáta FIA, pokud jsou přítomni), aby zajistil, že se v případě nebezpečných podmínek daná RZ zruší.

- d) Pokud se na některé RZ nebo super RZ očekává velký počet diváků, měli by být chráněni speciálním bezpečnostním vybavením, jako jsou stěny z pneumatik, stěny ze slámy, atd. *V MČR v rally, RSS, volných podnikách a rally exhibicích musí provedení odpovídat schválenému OPR RZ.*
- e) Veřejnost by měla mít zamezen pohyb po RZ v době, kdy už je trať otevřena jen pro soutěžící (po průjezdu vozidla „000“ a před průjezdem koncového vozidla).
- f) Divákům podél trati RZ a ve všech příjezdových místech by měly být podávány bezpečnostní instrukce. *Pořadatelé nasměrují diváky do připravených bezpečných míst.*
- g) Měl by být přítomen *dostatečný počet pořadatelů* nebo veřejných pořádkových služeb (policie, vojska, atd.), aby byla zajištěna bezpečnost diváků v průběhu RZ. *Jejich rozmístění je uvedeno v OPR RZ.*
- h) Pořadatelé by měli používat jasně identifikovatelnou bundu (*vestu a visačku*) se slovem „SAFETY“ „*POŘADATEL*“, jak uvádí předpisy.
- i) Rychlostní zkoušky by měly být umístěny a naplánovány tak, aby se mezi nimi umožnil bezpečný pohyb diváků.

5.4.3 Tankování a servis

V místech, kde probíhá tankování nebo servis vozů, musí pořadatelé zajistit, aby se přijala vhodná opatření na udržení veřejnosti ve vhodné vzdálenosti od potenciálně nebezpečných činností.

V každé tankovací zóně musí organizátor zajistit hasičské vozidlo včetně posádky schopné uhašení požáru soutěžního vozu během tankování paliva.

5.4.4 Vozy s nulami a koncové vozy - Organizační, bezpečnostní a kontrolní vozidla

- a) Pořadatelské vozy označené nulami musí mít na přední kapotě a na obou předních dveřích panel o velikosti 36 cm x 50 cm s nápisem SAFETY (nebo SECURITE) a číslo 000, 00 nebo 0.
- b) Každý vůz, označený nulou, musí být vybaven výstražnými střešními světly, sirénou, rozhlasovým a radiovým komunikačním zařízením.
- c) Vozy s nulou nesmí řídit žádný prioritní jezdec FIA nebo jezdec, který z rally odstoupil.
- d) Jezdci a spolujezdci vozů s nulou musí mít značné zkušenosti z rally, aby mohli projíždět trať RZ bezpečně mírnou rychlostí a mohli informovat ředitele *rally* o podmínkách na trati včetně svých připomínek. Aby mohli splnit svůj úkol, neměli by používat jezdecký rozpis trati. Vozy s nulami by také měly kontrolovat hodiny a schopnost komisařů pracovat s jízdními výkazy.
- e) Koncový vůz by měl projet každou RZ poté, co ji projel poslední soutěžící. Tyto vozy by měly být vybaveny na přední kapotě a na obou předních dveřích panelem o velikosti 36 cm x 50 cm s vyobrazením šachovnicové vlajky.
- f) *Povinnosti a označení se řídí pokyny v Bezpečnostním manuálu, čl. 2.7.*

5.4.5 Informace

Informace určené pro veřejnost se budou podávat různými prostředky:

- písemnými, mluveným slovem a prostřednictvím televize
- použitím plakátů
- rozdáváním letáků
- průjezdem vozidla (informační vůz rally) vybaveného rozhlasovým zařízením, které musí projet každou rychlostní zkouškou (doporučuje se 45 minut až 1 hodinu před startem prvního soutěžního vozidla), aby informovalo diváky. Vozidlo může být nahrazeno vrtulníkem s rozhlasem. V případě potřeby se tato operace může i několikrát opakovat.

5.4.6 Lékařské služby

Pokud existují uzavírky zřízené pořadatelem rally, je nutná lékařská služba pro veřejnost. I když lékařské služby pro veřejnost organizuje jiný orgán, zůstávají v gesci hlavního lékaře.

5.5 BEZPEČNOST SOUTĚŽNÍCH POSÁDEK

5.5.1 Používání bezpečnostních služeb

a) Na startu každé RZ (včetně Shakedownu, je-li):

- jedno nebo více lékařských zásahových vozidel by mělo stát v každém stanovišti poblíž ASR technických zásahových vozidel (vyprošťovacích, požárních, atd.)
- jedna sanitka, vybavená pro resuscitaci *dle přílohy 7 FAS AČR*
- případně jedna sanitka pro převoz
- *dva (minimálně) 4 kg hasicí přístroje (po jednom na každé straně trati)*

Tato vozidla by měla stát v dohledu za místem startu v maximální vzdálenosti 150 metrů od něj. Samotné místo startu by se mělo upravit, jestliže to vyžaduje správné umístění těchto vozidel.

b) V bezpečnostních bodech na trati (viz níže):

- jedno nebo více vozidel první pomoci
- jedna sanitka pro převoz *dle přílohy 7 FAS AČR*
- jeden lékař kvalifikovaný v resuscitaci a trénován ve vyprošťování, nebo případně jeden zdravotník specializovaný v resuscitaci a trénován ve vyprošťování.
- vhodné komunikační vybavení pro zajištění kontaktu s vedením rally

Počet bezpečnostních bodů je určen povahou, délkou a obtížností dané rychlostní zkoušky. Vždy by měly být spojeny s radiobodem.

Počet a umístění bezpečnostních bodů by se mělo zvážit na základě doporučeného času pro ujetí vzdálenosti z místa startu RZ do prvního takového bezpečnostního bodu, mezi následujícími bezpečnostními body a mezi posledním bodem a cílem, který by neměl překročit 10 minut pro zásahová vozidla použitá na rally.

Dále pokud to povaha terénu, klimatické podmínky nebo zvláštní okolnosti vyžadují, může se tato vzdálenost změnit na základě společného návrhu hlavního lékaře a hlavního činovníka pro bezpečnost, když se schvaluje bezpečnostní plán.

Jak na startech, tak v bezpečnostních bodech na trati musí mít zásahová vozidla přímý přístup na trať RZ, a musí být umístěna v bezpečné zóně.

c) V místě Stop v každé rychlostní zkoušce:

- dva (minimálně) 4 kg hasicí přístroje *(po jednom na každé straně trati)*

d) V servisním parkovišti nebo v centrálním místě, vzdáleném po silnici méně než 15 km od trati dané RZ:

- jedno odtahové vozidlo
- vhodné komunikační vybavení pro zajištění kontaktu s vedením rally
- jednotka pro ošetření / resuscitaci dle článku 5.3.5
- jedna sanitka pro převoz.

Pro podniky v ČR (mimo ME a EP) platí:

- *musí být sanitní vozidlo dle přílohy 7 Ročenky FAS AČR*

Žádná rychlostní zkouška rally se nesmí odstartovat nebo obnovit po přerušení, pokud není *zabezpečena dle přílohy 7 FAS AČR*. Měla by být zajištěna náhrada zásahových vozidel a služeb.

5.5.2 Vyslání záchranného týmu

5.5.2.1 Všechny záchranné operace, vyžadující vyslání lékařského vozidla, nařizuje ředitel rally *nebo jeho zástupce* po konzultaci s hlavním lékařem a vedoucím RZ. Každý transport zraněných po zemi nebo ve vzduchu do zvolených nemocnic musí probíhat po předem určené trase (5.2.2 a 5.5.3a).

5.5.2.2 V místě nehody provádí organizaci a směřování lékařského zásahu jen lékař z daného záahového vozidla. Lékařský personál musí být seznámen a vyškolen ve správném používání vybavení, které se nachází na palubě lékařského záahového vozidla a taktéž v technice vyprošťování.

5.5.3 Evakuace (převoz zraněných)

Pro každou RZ by měla být naplánována trasa pro evakuaci a musí být jasně vyznačena v bezpečnostním plánu (pomocí mapky nebo schematického plánu) kvůli odvozu zraněných lidí a/nebo odjetí zastavených soutěžících.

- b) Služby první pomoci ve všech nemocnicích poblíž tratě musí být v pohotovosti (viz 5.2 výše).
- c) Ať přeprava probíhá po zemi nebo vzduchem, musí vážně zraněné, jejichž stav vyžaduje intenzivní péči, doprovázet do nemocnice lékař kvalifikovaný v resuscitaci.
- d) Jestliže se předpokládá přeprava pomocí vrtulníku, musí se dodržet následující podmínky:
 - jestliže klimatické podmínky vylučují použití vrtulníku, může být rychlostní zkouška pozdržena nebo zrušena po společném rozhodnutí ředitele rally a hlavního činovníka pro bezpečnost, a to tehdy, když doba přepravy sanitkou do zvolené nemocnice je delší než doba považovaná za úměrnou na základě konzultace s hlavním lékařem
 - přítomnost vrtulníku nezabavuje pořadatele rally povinnosti naplánovat přepravu zraněných po zemi, kdy zraněný vyžadující intenzivní péči během přepravy, musí být doprovázen lékařem kvalifikovaným v resuscitaci.
 - viz také článek 5.3.7 výše.

5.5.4 Kontrola na trati a signalizace

5.5.4.1 Značení rychlostních zkoušek

Silnice a příjezdové cesty, vedoucí k trati RZ, musí být uzavřeny pro veřejnou dopravu. To probíhá následujícím způsobem:

- a) Hlavní a vedlejší silnice, nebo cesty, na kterých lze očekávat dopravu, se musí zablokovat /uzavřít/ a musí zde hlídkovat pořadatel, policie nebo jiný orgán.
- b) Krátké vedlejší silnice (např. k usedlostem, atd.) se musí zahradit nebo opatřit páskou a na pásku či bariéru připevnit oznámení, že zde projíždí soutěžní vozy a vstup je nebezpečný.
- c) *RZ musí být uzavřena minimálně 90 minut před průjezdem prvního soutěžního vozu (platí pro celou RZ). Od té doby do ní mohou vjet v určeném čase jen oprávněná a označená vozidla (vozidla podle BM, soutěžící vozidla a na pokyn ředitele nebo vedoucího RZ i vozidla bezpečnostních a zdravotních služeb, popř. i jiná vozidla).*
- d) *Po uzavření RZ je všem oprávněným vozidlům zakázána jízda v protisměru (platí pro všechny činovníky). Výjimečné případy řeší ředitel rally s vedoucím dispečinku a VRZ.*

Kontrolní vozidla a vozy označené nulami odpovídají za kontrolu vhodného způsobu provedení uzavírky a za okamžité informování vedení rally o nedostacích, které musí být napraveny před začátkem konání rychlostní zkoušky.

5.5.4.2 Traťoví komisaři a pořadatelé budou na trati rychlostní zkoušky rozmístěni tak, aby:

- udrželi diváky mimo zakázané prostory pomocí tabulek, zátarasů nebo lan, píšťalek a ampliónů
- v rámci možností upozornili posádky pomocí červených vlajek na překážky v trati RZ

5.5.4.3 Jestliže je nutné použít červené vlajky, musí se dodržet následující postup:

- a) Červená vlajka musí být k dispozici v každém radiobodu na trati RZ (umístěny přibližně po 5 km).

- b) Červená vlajka může být vyvěšena, jen pokud to nařídí ředitel rally případně vedoucí bezpečnosti RZ. Vlajky může vyvěsit jen traťový komisař oblečený do výrazné žluté vesty označené symbolem radiobodu, jak to doporučuje čl. 5.2.6 výše. Doba vyvěšení bude zaznamenána a oznámena řediteli rally.
- c) Během seznamovacích jízd se musí v místě každého radiobodu umístit označení radiobodu jak uvádí čl. 5.5.4.4 níže. Toto označení může být menší, ale musí být pro posádky při seznamovacích jízdách jasně viditelné, aby si mohly toto místo zaznamenat do svých poznámek.
- d) Když projíždí jezdec kolem vyvěšené červené vlajky, musí ihned snížit rychlost, jet touto sníženou rychlostí až do cíle RZ a řídit se pokyny všech traťových komisařů nebo řidičů bezpečnostních vozů, které potká. Vlajky se vyvěsí ve všech radiobodech, které předcházejí nehodě. Nedodržení tohoto pravidla povede k penalizaci ponechané na úvaze sportovních komisařů.
- e) V rychlostní zkoušce nesmí být použita jiná vlajka než červená.
- f) V Super RZ lze použít jiné signalizační systémy (např. blikající světla). Všechny detaily nutno uvést ve Zvláštních ustanoveních.
- g) Červená vlajka může být vyvěšena i elektronicky pomocí GPS systému do soutěžních vozidel

5.5.4.4 Pro každou rychlostní zkoušku se musí zřídit samostatná radiová síť / radiobody (*maximálně po 3 km*), aby mohla být vozidla sledována a zajistil se dohled nad průběhem rally.

Sledování by mělo být následující: traťový komisař запиše všechna odstartovaná vozidla do sledovací tabulky a při jejich průjezdu kolem radiobodu je zaškrtně.

Každý radiobod musí být uveden v itineráři s jeho číslem a na trati RZ označen znakem o průměru nejméně 70 cm (*v MČR v rally, RSS, volných podnikách a rally exhibicích min. 50 cm*) se symbolem radiobodu, tzn. černým bleskem na modrém podkladu.

Každá sanitka umístěná uvnitř RZ musí mít stanoviště v radiobodu (*bezpečnostní bod*). V tomto místě se musí umístit další označení (červený nebo zelený kříž na modrém podkladu) pod znak radiobodu. Kromě toho zde musí být umístěny výstražné znaky 100 m před radiobodem a lékařským bodem (*bezpečnostním bodem*), a to se stejným vyobrazením jako výše, ale na žlutém podkladu. Místo radiobodu musí být označeno jeho číslem.

5.5.4.5 Sledování vozidel na rychlostních zkouškách musí provádět buď vedení rally (dispečink rally) nebo vedoucí bezpečnosti RZ na rychlostní zkoušce. Při obou způsobech sledování však musí být použita sledovací tabule, buď na ředitelství nebo na RZ. Každý pořadatel rally musí sledování vozidel uvést jako samostatný bod v bezpečnostním plánu. Musí tam rovněž popsat postup při vyhledávání chybějícího soutěžícího vozu.

Sledování vozidel na rychlostních zkouškách musí provádět dispečink rally. Každý organizátor musí sledování vozidel uvést jako samostatný bod v bezpečnostním plánu. Musí tam rovněž popsat postup při vyhledávání chybějícího soutěžícího vozu.

Při vyhledávání pohřešovaných posádek se doporučuje využít jejich mobilních telefonů.

Použití jednotného sledovacího systému GPS musí být uvedeno ve zvláštních ustanoveních. Posádky musí dodržovat všechna pravidla pro provoz a obsluhu, jinak budou oznámeny sportovním komisařům.

5.5.4.6 V případě incidentů, týkajících se bezpečnosti a kontroly diváků, musí pořadatelé spolupracovat s veřejnými složkami, jak je popsáno v obecném plánu, a to nahlášením každého incidentu nebo nehody na vedení rally, a umožnit bezpečnostním službám, aby použily komunikační prostředky na stanovišti

5.5.4.7 Při příjezdu na stanoviště STOP posádka oznámí vedoucímu stanoviště:

- jízdu pod červenou vlajkou
- poskytnutí pomoci jiné posádce
- ostatní informace bezpečnostního charakteru (včetně chování diváků)

5.5.5 Znak SOS/OK – bezpečnost soutěžících

- a) Každý soutěžní vůz musí být vybaven červeným reflexním trojúhelníkem, který musí 1 člen posádky v případě zastavení vozu na trati RZ viditelně umístit nejméně 50 metrů před místo, kde je vozidlo, aby varoval za ním jedoucí jezdce. Posádka, která nedodrží tento předpis, může být penalizována dle úvahy sportovních komisařů. Tento trojúhelník se musí použít i tehdy, jestliže vůz stojí mimo trať.
- b) Itineráře musí obsahovat stránku uvádějící postup při nehodě, který by měl obsahovat i pokyny pro případ nehody, jejímž účastníkem je nějaká osoba z veřejnosti.
- c) Postup pro použití znaků „SOS“ nebo „OK“ ze strany soutěžících, kteří měli nehodu, je popsán v SPR.
- d) Posádka, která z rally odstoupí, musí takové odstoupení ohlásit pořadatelům co nejdříve, kromě případů vyšší moci. Posádka, která to nedodrží, může být penalizována podle úvahy sportovních komisařů.

5.6 OHLÁŠENÍ NEHODY**5.6.1 Nehoda, jejímž účastníkem je osoba z veřejnosti**

Jestliže má jezdec účastníci se rally nehodu, při které je fyzicky zraněna nějaká osoba z veřejnosti, musí příslušný jezdec nehodu ohlásit, jak je uvedeno v itineráři.

Musí být také dodrženy zákony týkající se postupu při nehodách, které platí v zemi, kde se rally koná.

5.6.2 Šetření nehod

Každá nehoda, při které dojde k úmrtí nebo vážnému zranění, se musí ohlásit na ASN, která musí v tomto smyslu informovat FIA. *Při mistrovství ČR a národních rally platí pro vyšetřování mimořádných událostí ustanovení NSŘ.*

5.6.3 Nehoda s poškozením majetku

Jestliže dojde k poškození majetku třetích osob na RZ v rámci rally je posádka povinna toto oznámit pořadateli rally.

5.7 POŘADATEL ADEPT

Pořadatel by měl být přednostně plnoletý. Ve výjimečných případech lze využít i pořadatele mladší. Pokud se organizátor k takovému kroku rozhodne, např. z důvodu výchovy či zaškolení adepta, který má zájem se na organizaci rally dlouhodobě podílet, musí okruh činnosti stanovit tak, aby odpovídal příslušnému věku a schopnostem neplnoletého jedince, a to vždy pod přímým vedením a trvalým dozorem organizátorem schváleného nebo určeného zkušeného pořadatele, který dovršil věk 21 let. Tento pořadatel může vykonávat dohled vždy pouze nad jedním adeptem. Spodní věková hranice adepta je dovršených 16 let. Účast na školení pořadatelů je povinná. Za školení se v tomto případě nepovažuje doškolení v den závodu, ale řádné školení v předstihu s využitím audiovizuální techniky dle prezentace Svazu rally.

Dohodu o vykonané práci či jiné smluvní ujednání mezi organizátorem a adeptem, ve kterém je přesně vymezena a popsána činnost, kterou bude adept vykonávat, podepisuje zákonný zástupce. Pokud zákonný zástupce není současně pořadatelem, pod jehož dozorem bude nezletilý adept svou činnost vykonávat, musí být uvedeno i jméno a podpis této osoby.

Pořadatel adept nesmí v rámci plnění svých povinností řídit dopravu a být umístěn na postech, kde se RZ přibližuje ke komunikacím s veřejným provozem. Nesmí se vzdalit mimo dohled pořadatele, který nad ním vykonává dohled (zjišťování informací o hledaném autě apod.). Zúčastní-li se adept přípravy páskování RZ, odpovídá za jím provedenou práci vždy dohlížející pořadatel.

HČB předá před startem rally BD a hlavnímu sportovnímu komisaři seznam všech adeptů pořadatelů na rally.